

**כתובות ס**

**עניין: לא מסתייעא מילתא**

**סוטה ז:**

דאודי דא"ר שמואל בר נחמני אמר ר' יוחנן מאי דכתיב ייחי ראובן ואל ימות יהודה כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר היו עצמותיו של יהודה מגולגלין בארון עד שעמד משה ובקש עליו רחמים אמר לפניו רבש"ע מי גרם לראובן שהודה יהודה (ב) וזאת ליהודה (ג) מיד וישמע ה' קול יהודה על איבריה לשפא ולא הוה קא מעיילין ליה למתיבתא דרקיעא וואל עמו תביאנו ולא הוה קא ידע משקל ומטרח בשמעתא בהדי רבנן יידידיו רב לו לא הוה קא סלקא ליה שמעתא אליבא דהילכתא ויעור מצריו תהיה בשלמא יהודה דאודי כי היכי דלא

**מגילה ו:**

חד מינייהו ומיטרדי לאוקמי מלכא ואמר ר' יצחק אם יאמר לך אדם יגעתי ולא מצאתי אל תאמן לא יגעתי ומצאתי אל תאמן יגעתי ומצאתי תאמן הני מילי בדברי תורה אבל במושא ומתן סיעתא הוא מן שמיא ולדברי תורה לא אמרן אלא לחדודי אבל לאוקמי גירסא סיעתא מן שמיא היא ואמר

**חתם סופר מגילה**

**דף ו' עמוד ב': לאוקמי גירסא סיעתא מן שמיא.**  
 ויש צדק צי פירושים א' לאוקמי גירסא שלא ישכח מה שלומד, ויש מפרשים לאוקמי גירסא לכוון ההלכה אל האמת לאו כל אדם זוכה כדוד המע"ה וכו' עמו שהלכה כמותו בכל מקום [סנהדרין ל"ג ע"ג]. ושני הפירושים אמתיים, כי צילדותו וזכרותו של אדם אזי אין לריך סיעתא דשמיא כל כך לענין הזכרון, כי גירסא דינקותא אין שכתה מלויה כל כך, אצל לריך סיעתא דשמיא לכוון ההלכה אל האמת, כי השכל איננו מושלם צילדות עפ"י טבע, ע"כ אחז"ל [יומא כ"ז ע"א] האי לורצא מרבנן דאורי כוראח או מיהודה או מלוי או מיששכר, כי הוא לא שכיח ואמנם צימי השיבה הוא צביפור, שהשכל כבר מיושר וצבעו הוא שיכין ההלכה אל האמת ולא ישחש צשיבושים, אך לריך סיעתא דשמיא שלא ישכח כאלצב צבירא לשכתה [כעירובין כ"ג ע"א] שנחלשו חושי הזכרון כידוע ולריך לזכ סיעתא א).

**מהר"ל נתיב התורה פי"א**

על מעלת החכם, שלא יאמר האדם כי בעל התורה הוא כמו שאר אדם, ואין שם "תורה" נקרא עליו, רק אדם שיודע תורה. ודבר זה אינו, רק כי התלמיד חכם כמו עצם התורה, ויש לו דמיון גמור אל התורה<sup>14</sup>. ובודאי דבר זה הוא הטעם שאמרה התורה (דברים י, יא) "לא תסור ימין ושמאל מכל אשר יורוך", כי החכמים הם עצם התורה גם כן<sup>15</sup>. וכמו שגזר השם יתברך ונתן התורה לישראל, כך נתן החכמים, והם גם כן עצם התורה, כי לא דבר רק הוא דבריהם<sup>16</sup>.

**חגיגה כז.**

ומה שלמנדרא שתולדת איש היא הסך מרמה אין אור שולטת בו ת"ח שכל גופן איש דכתיב הלא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה

**לשם ח"ב דרוש ד ענף יט סי' ו**

**והעיקר** המחויב לכל מי אשר צעם ישראל יכונה להאמין בצאמונה שלימה שכל מה שנמלא בדברי רז"ל בהלכות ואגדות צע"ס ומדרשים הם כולם דברי אלהים חיים כי כל מה שאמרו הוא ברוח ה' אשר דיבר בס ומסוד ה' ליראיו וכמו שמינו בסנהדרין מ"ח טע"ב. שגם צענין שאינו נוגע להלכה ולמעשה כלל. ושאל הגמרא על רב נחמן מנא ידע והיחה התשובה שס. סוד ה' ליראיו כו' :

**ובן** כל דבריהם ז"ל אשר בגזירות ומיקנות אינם ע"פ שכל אנושי כלל אלא כולם הם ברוח ה' אשר דיבר בס מקול ה' בכח קול גדול ולא יסף דמתן תורה והקול הזה היה ממשמש והולך בכל מייסדי התורה שבע"פ. כה תדברו אל בני ישראל וקה תאמרו לבני ישראל. והם כולם גזירות העליון צ"ה אשר האיר ומתגלה לנו ע"י קדושת תורתם ומחמתם והם רק כשלוחים בדבר זה לומר להם כזאת וכזאת עשו (וכמזומה לי שראיתי כ"ז בשל"ה) וזו היא סברת צה"ג מה שכולל המלות דרבנן עם דאורייתא כי כולם ניחמו מרועה אחד כח"ש בחגיגה ג' ע"ב. וע' בדברי הגר"ל בספרד"ל פ"ה בסוף דה"מ תליסר :

